

Accountants-eed

Blog door Bart Ouwersloot, 19 december 2016

Na lange tijd weer een blog. Frustraties en verwonderende zaken genoeg, echter, de tijd beperkt. Sinds wij ons kantoor hebben uitgebreid en onze nieuwe klanten dezelfde kwaliteit en service willen bieden als de 'oude', hebben we nauwelijks nog momenten 'over'. Weekends zijn gevuld, alsmede een aantal avonden in de week, waar ook onze gezinnen om aandacht vragen. Het valt niet mee om alle ballen in de lucht te houden. De afgelopen periode hebben we ons kantoor in Amsterdam voor wat betreft de bedrijfsprocessen vrijwel geheel aangesloten, dat wil zeggen inclusief de implementatie van alle software, alles nieuw, handboek, 'cloud computing', opleiding en training, etc. etc.. Daarnaast zijn achterstanden in 'de productie' ingelopen en vier nieuwe medewerkers aangetrokken en ingewerkt. Op fiscaal-juridisch terrein hebben we een drietal procedures gevoerd voor de Hoge Raad. We zijn op zoek gegaan naar serieus alternatief aanbod voor financieringen voor onze klanten en hebben met succes ook een aantal transacties kunnen afronden. Druk, druk, druk.

Bij ons niets anders dan bij u. Ook wij zijn maar 'gewoon' ondernemers, met alle beslommeringen van dien. Aflossingen, fiscale verplichtingen, rentelasten, betalingsgedrag van onze afnemers en dus de zorg voor de liquiditeit, productontwikkeling, investeringen, tijdrovende 'overhead', noem het maar op. Ook vaktechniek en de blijvende ontwikkeling van kennis en kunde hoort daar uiteraard bij. In dat kader heb ik recentelijk de zogenaamde 'accountants-eed' afgelegd. Heel eerlijk gezegd ben ik de exacte tekst daarvan weer lang vergeten, maar het komt er op neer dat door middel van het afleggen van een eed, de accountant verklaart niets te zullen doen wat de betrouwbaarheid van de accountant en het beroep in het algemeen schaadt. Eerder hebben bijvoorbeeld bankiers een dergelijke eed afgelegd.

U begrijpt reeds wat dit voorstelt. Wat mij betreft in ieder geval een wat sneue poging om het imago van beroepen, die de glans op de één of andere manier hebben verloren, weer wat op te vijzelen. Waarom sneu? Het is toch immers een goed idee om deze mensen met hun neus op de feiten te drukken en zich, nog meer, bewust te maken van hun verantwoordelijkheid? Ja, dat kan ik met iedereen eens zijn. Het sneue is wat mij betreft gevat in de hypocrisie.

Denkt u nou echt dat een accountant die gewend is op een scheve schaats te rijden, nu ineens zijn koers wijzigt? Om bij het begin te beginnen, wat doet een accountant eigenlijk? Tsja, dat is eigenlijk de hamvraag. Standaard antwoord van een accountant is 'het hangt er van af'. Ook in dit geval is dat zo. In de verschillende grootte categorieën van bedrijven gelden verschillende wettelijke verplichtingen. Zo zijn grote en middelgrote ondernemingen bij Wet verplicht hun jaarrekening te laten controleren door een accountant. Meer dan 95% van de ondernemingen in Nederland voldoet echter niet aan die wettelijke criteria. Waar hebben die dan een accountant voor nodig? Tsja, ook dat hangt er weer van af. Ik weet zeker dat een aantal van die bedrijven helemaal geen accountant nodig heeft. Zeker niet een traditionele accountant, die een jaarrekening (het boekje) opstelt en verder niks. Andere bedrijven juist weer wel, bijvoorbeeld starters, of doorstarters.

Waaruit bestaat die behoefte dan? Nou, hier is het aan een goede accountant om de behoefte te signaleren, met u samen te bepalen en daar actief iets mee te doen. Nu hangt het af van 'het aanbod' van die accountant. Immers, indien dringende noodzaak bestaat voor financiering, indien fusie- of overnameperikelen spelen, indien conflicten bestaan met leveranciers, bankiers, fiscus, of dient te worden gesaneerd, heeft de 'kennis van externe verslaggeving' van de accountant op zichzelf weinig toegevoegde waarde. De geschiedschrijver kan immers pas achteraf, op het daartoe geëigende moment zijn kennis van verslaggeving etaleren. Ook zijn eventuele kennis van boekhoudkundige processen en kennis van fiscale aangiften heeft op die momenten geen echte meerwaarde.

Nee, de aloude 'huisartsfunctie' van de accountant heeft de toekomst, hoewel het speelveld en het kennisveld, met name in het MKB, is gewijzigd. Juist nu en in vele gevallen en situaties is het van belang om aan een onderneming een brede bedrijfseconoom te koppelen. Een met kennis van moderne juridische zaken, fiscale en financiële kennis, kennis van en ervaring met 'zaken doen', kennis van de financiële markt, maar ook op het gebied van organisatiekunde en met een breed relevant netwerk. Met een gezonde dosis boerenverstand en het lef om aan de zijde van de klant problemen op te lossen. Eigenlijk dus iemand zoals u zelf, maar dan met meer specifieke kennis op bepaalde terreinen, die ook op die terreinen het speelveld wellicht beter overziet. Dat is natuurlijk wel wat anders dan een 'boekhouder' in een grijs pak. Anno 2016 is kennis van 'financiën' wat anders dan het achteraf vastleggen van feiten en daarover rapporteren.

De accountant die op die wijze wil en kan acteren heeft de toekomst en is, in mijn optiek, uw vertrouwen waard. De desbetreffende accountant echter komt al snel in de knoei met beperkende regels, standaarden en ouderwetse rechtsoverwegingen. Zo'n accountants-*eed* brengt geen enkele verandering teweeg. Ten opzichte van u verandert er immers niets. Degene die zich inzet om uw cijfers en rapportages te verzorgen blijft exact dezelfde. De regels waaronder hij dat moet doen eveneens. De verantwoordelijkheid voor die cijfers ligt eens te meer bij u. Verwerking van toekomstgerichte informatie, zoals de waardering van langlopende dienstencontracten; mag niet. Relevante informatie verwerken, buiten het oh zo vertrouwde 'realisatiebeginsel' (winst pas verwerken na realisatie); moeilijk, of mag niet. De regels sluiten gewoon niet aan bij de tijdgeest en onze Nederlandse economie. Anno 2016 zijn 'zachte activa', zoals 'goodwill', exploitatierechten, patenten, merkrechten, ontwikkelde software en allerlei andere relevante en waardevolle activa, zowel slecht (bancair doorgaans niet) financierbaar, als slecht presenteerbaar op de balans. Vergeten we dan met z'n allen dat we actief zijn in een diensteneconomie en er tegenwoordig andere 'value drivers' bestaan? Ja, ik denk dat ik tot die treurige conclusie moet komen. Men is in het accountantsvak slechts doende met navelstaren. We gooien er gewoon een *eed* tegenaan; dat zal ze leren! Meer van hetzelfde dus, in plaats van de evolutie die u in het bedrijfsleven doormaakt. Veel accountants willen echt wel vooruit en kunnen dat ook. Nog veel meer accountants echter zijn gewend om op de rem te trappen en gaan liever achteruit. Die laatste categorie lijkt ook nog eens te worden gesteund door de banken, die met hun koers steeds verder af raken van die van u. Accountants moeten leren eerlijk te zijn; het economisch speelveld is veranderd. De kern van de zaak is dat ze toegevoegde waarde moeten leveren, regels, of geen regels, *eed*, of geen *eed*. Oprecht denk ik dat accountants juist in staat zouden moeten zijn, om regels daar toe te passen en op de wijze, waar en waarop ze relevant en toepasselijk zijn. Pas dan heeft een dergelijk *eed* zin en kan hij zijn toegevoegde waarde bewijzen. Accountants moeten veel meer doen om hun vak dicht bij de economische realiteit te brengen. Dan nóg zijn er goede en slechte, maar dat zal de slechte vermoedelijk een stuk minder slecht maken.